Woensdag, 1 October 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3414

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt. Tel. 1919. Uw adres voor alle soort Kantoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Wisselende successen van vriend en vijand.

Troebelen in Tsjechoslowakije nemen toe.

Hess in hongerstaking.

Oorlog 11.000.000 pond sterling per dag.

RUSSISCHE SUCCESSEN BIJ LENINGRAD.

Het Rode Leger maakte bekend, dat een aanval, die 12 uren lang duurde, door tanks en golven van juichende infanteristen een stad teruggewon op de toegangswegen naar Leningrad. Op zijn minst in een sector voor Ruslands belegerde tweede stad hadden de stadsverdedigers zich reeds ingegraven in een nieuwe en vooruitgeschoven linie. Biezonderheden van de bestorming en herovering van de stad, waarvan de naam niet genoemd werd, werden verhaald in berichten aan het legerorgaan „Rode Ster". Gezegd werd, dat dit de meest belangrijke was van de groep van tegenaanvallen, die de Duitsers sloegen uit talrijke plaatsen nabij Leningrad gedurende de laatste twee dagen. Op andere plaatsen langs het gevechtsfront zetten de titanen de strijd voort zonder tussenpozen of gebrek aan Sovjet-initiatief op de laatste dag van September. Helemaal in het Zuid-Westen verklaarde het Rode Leger bijvoorbeeld in een Tass-bericht dat tegenaanvallen werden gedaan tussen twee dorpen, waarbij 2000 vijanden gedood werden en 300 gevangen genomen werden. Tevens werd een belangrijke hoeveelheid materialen veroverd.

„Rode Ster", dat biezonderheden verschafte over de voornaamste tegenaanval bij Leningrad, zeide, dat een Russisch regiment de bedoelde stad onder dekking van de duisternis naderde en daar wachtte tot de Russische kanonnen om 6 uur 's morgens het vuur openden en de Duitse batterijen tot zwijgen brachten.

Witte vuurpijlen gaven het teken voor de aanval en Russische tanks rolden vooruit met schreeuwende infanteristen er achter aan. De Duitsers boden heftig weerstand, doch hun machinegeweer- en mortiervuur kon slechts tijdelijk de Russische opmars doen vertragen. Tegen de middag zeiden de Russen, dat zij de Zuidwestelijke en Westelijke districten van de stad bezet hadden en terwijl andere eenheden aan de Noordoostelijke zijde naderden, begonnen de Duitsers zich terug te trekken. Tegen 18 uur werd gemeld, dat Russische strijdkrachten de rivier bereikt hadden en de stad volkomen hadden bezet. De Duitsers werden op belangrijke afstand van Leningrad teruggedreven. Een geheel Duits regiment zou zijn vernietigd in deze slag. De Russen verloren minder dan honderd man aan doden en gewonden. Ruslands luchtmacht toont tekenen van groeiende activiteit en zou de Duitsers ook hard getroffen hebben in het Noord-Westen. In een enkele sector zouden de vliegtuigen volgens een bericht 115 trucks, 6 gepantserde wagens, 5 tanks, 4 artilleriebatterijen en 5 afweerbatterijen vernield hebben en 3 bataljons infanterie uiteengeslagen hebben (Moskou, (AP) 30.9).

DUITSE VOORBEREIDINGEN VOOR DE RUSSISCHE WINTER.

Schermutselingen op korte afstand in de voorsteden van Leningrad en gevechten van man tegen man met bajonetten in het verre Zuiden werden gemeld door de Duitse berichten, terwijl de Duitse legers zich gingen schikken in de noodzaak om te overwinteren aan het Russische front.

Een militaire zegsman zeide, dat er weinig nieuws zou zijn van het front gedurende de volgende dagen om zekere redenen, die hij niet kon bekend maken. Hij gaf toe, dat zekere belangrijkheid kon worden gehecht aan de Duitse pers-berichten, dat de oorlog in de winter zou kunnen voortduren. Duitse berichten, die handelden over plaatselijke acties, zeiden, dat de Russen meer dan honderd doden lieten liggen op een veld in de voorsteden van Leningrad. Bajonet-duels aan het Zuidelijk front waren de eerste berichten, dat de Duitsers gebruik maakten van het koude staal, niettegenstaande herhaaldelijk gevechten van man tegen man plaats vonden sedert de oorlog begon. Omtrent een verrassingsaanval op een Russisch spoorwegstation zeide het DNB, dat de aanval op gisteren de verovering van een vrachttrein en 16 kanonnen, waaronder 4 voor de lange afstand tot resultaat had. De Duitse geallieerden kwamen ook in aanmerking voor een deel van de lof. Het Hoofdcommando zeide, dat Italiaanse troepen ten Oosten van de Dnjepr sterke Russische strijdkrachten versloegen en verschillende duizenden gevangenen namen.

Het DNB zeide, dat de Finnen de laatste eilanden veroverden in het Ladogameer ten Oosten van Leningrad en nog verschillende steden namen tussen het Ladoga- en Onegameer bij koppige gevechten. Het DNB zeide, dat de Duitse luchtmacht het druk had met het bombarderen van Russische transporten in het Kharkovgebied na gisteren 39 treinen te hebben beschadigd of vernield. Verder zouden de Duitse kruisers „Leipzig" en „Emden" onlangs met effect gevuurd hebben op Russische veld- en artilleriestellingen in de Noordelijke sector zonder nadere biezonderheden te verstrekken omtrent de plaats van het gevecht. Dit leidde tot de speculatie of Duitse oorlogsschepen de baai van Kroonstad gingen benaderen, waar men beweerde, dat de Russische Baltische Zeevloot opgesloten was. Duitse vliegtuigen brachten een Sovjet transportschip van 5000 ton tot zinken en beschadigden 2 andere schepen op het Ladogameer op Maandag (Berlijn, (AP) 30.9).

BUDENNY BEVOND ZICH ONDER OMSINGELDE TROEPEN

Het DNB meldde, dat Maarschalk Semeon Budenny, de Opperbevelhebber van de Russische strijdkrachten in de Oekraïne, zich bevond onder de 5 Sovjet-legers, die omsingeld waren ten Oosten van Kiev, doch dat hij ontsnapte in een vliegtuig (Berlijn, (AP) 30.9).

DE ITALIANEN AAN HET OOSTFRONT.

Het Italiaanse Hoofdkwartier deelde mede, dat scherpe gevechten door Italiaanse expeditie-strijdkrachten plaats vonden tussen de Dnjepr en een van haar zijarmen. Het slagveld zou bedekt zijn met Russische doden. Het Hoofdkwartier meldde, dat de Italiaanse troepen de resten van 4 Russische divisies opruimen. Dit zijn ongeveer 60.000 man, waarvan meer dan 5000 reeds gevangen genomen zijn. Het Hoofdkwartier zeide, dat de slag verschillende dagen lang duurde. Hier aan voegde het toe, dat het slagveld voor een der divisies geheel bedekt was met Russische lijken. Italiaanse vliegtuigen zouden onlangs 15 Russische vliegtuigen hebben neergeschoten. (Rome, (AP) 30.9).

VOORLOPIG GEEN INVASIE OP HET CONTINENT.

Een gezaghebbende bron, die Churchills referenties omtrent de mogelijkheid van een invasie op het continent besprak, zeide, dat de Duitsers 26 divisies in Frankrijk houden tegen zulk een eventualiteit en dat een landaanval nu door de Britten Rusland geen goed zou doen en een nieuw Duinkerken tot resultaat zou hebben.

Terwijl de Luftwaffe zware verliezen in Rusland leed, zeide de zegsman: „Er zijn nog steeds voldoende vliegtuigen over van de nazie-luchtmacht om Groot-Brittannië aan te vallen, indien het Oostelijk offensief plotseling zou ophouden."

Hieraan voegde hij toe: „In feite zou dat enkele nachten kunnen worden gedaan op zekere schaal zonder enige strijdmacht over te brengen van de Russische linies. De Duitsers hebben geen groot aantal bommenwerpers aan het Westelijk front, doch indien zij verkiezen de vliegtuigen voor de aanvallen op de scheepvaart en de verkenning zouden zij ons kunnen bombarderen. De Duitse gevechtspiloten in het Westen hebben het hard te verduren. Ongetwijfeld zijn er veel gevechtsvliegtuigen, doch deze zijn dun verspreid over verscheidene delen van Frankrijk, België en Nederland."

Een aanduiding van de inspanning, die gevergd wordt van de nazie-piloten in het Westen zou volgens den zegsman het best gevonden kunnen worden in de verslagen van de Royal Airforce omtrent verscheidene vluchten op een dag. De weerstand, die onder vonden wordt bij de eerste aanval, ontbreekt over het algemeen bij de volgende aanvallen (Londen, (AP) 30.9).

COMMENTAAR OP CHURCHILLS SPEECH.

De leden van het Lagerhuis zijn over het algemeen tevreden over Churchills speech, doch het arbeiderslid Wedgewood merkte op: „Het zou van enorm voordeel zijn, indien wij zelfs een kleine strijdkracht hadden, die zij aan zij vocht met de Russen. Het gehele leger onder de rang van Kolonel verlangt vurig naar een kans om Duitsland aan te pakken en deze woordt voortdurend gedwarsboomd. Dit kan niet goed zijn voor het moreel van het leger. Oorlog is risico lopen en het enorme voordeel om aan het volk te tonen, dat men kan opstaan om de Duitsers te verslaan, is nu zelfs belangrijker dan vóór Duinkerken. (Londen, (AP) 30.9).

DE BRITSE STEUN AAN RUSLAND.

De Minister van Informatie Brendan Bracken zeide, dat Groot-Brittannië aan Rusland „alles geeft wat het wenst. Hij zeide: „Wij ontnemen ons zelf van de gelegenheid om dit eiland onoverwinnelijk te maken. De Russische Regering is niet ontevreden over onze bijdrage. Een groot deel der voorraden, die wij van Amerika ontvangen, wordt aan Rusland afgestaan. (Londen, (AP) 30.9).

EEN DUITSE LEUGEN.

De Vice-Commissaris van Buitenlandse Zaken Salomon A. Lozovsky, zeide bij een persconferentie in antwoord op een vraag: „De Duitsers, die melden, dat Budenny geëxecuteerd is, weten meer dan wij of Budenny. Noch hij noch wij hebben deze belangrijke gebeurtenis gemerkt. Dit is een leugen" (Moskou, (AP) 30.9).

ITALIANEN HOUDEN EEN BRITS CONVOOI TEGEN.

De „Giornale d'Italia" zeide, dat een Brits convooi naar het Oosten op 27 September er niet in slaagde door de Middellandse Zee te varen onder een aanval van Italiaanse torpedovliegtuigen, doch naar het Westen terugkeerde. De aanval zou der vlootformatie de poging hebben doen opgeven om door het Kanaal van Sicilië te passeren. (Rome, (AP) 30.9).

ZALIGVERKLARING VAN PIUS X VERWACHT.

Het nieuwsblad „Illustrazione del Popolo" zeide, dat wijlen Paus Pius X waarschijnlijk zal worden zalig verklaard in de lente of herfst van 1942. Het blad deelde mede, dat het Vaticaan gebeden ontving van alle naties in Europa en 3 in Amerika voor de Zaligverklaring (Turijn, (AP) 30.9).

DE CARAIBISCHE ORKAAN.

Vele doden en uitgebreide schade wordt gemeld als resultaat van de orkaan, die gedurende het weekeinde over de Caraïbische Zee woedde en de Noordkust van Honduras trof van Puerto Cortes tot de grens van Nicaragua. De eilanden Guanaja, Utila en huizen en plantages te Puerto Castilla en in de Mosquitia-streek werden hard getroffen. Duizenden personen zouden dakloos zijn. Verschillende kleine schepen kwamen tot zinken (Tegucigalpa, (AP) 30.9).

De vuurtoren, het douane-gebouw en andere gebouwen te Cabo Gracias a Dios werden volkomen vernield door de Caraïbische orkaan. Het verlies aan mensenlevens is nog niet bekend, doch men gelooft, dat allen, die de Cocorivier optrokken, buiten gevaar zijn (Managua, (AP) 30.9).

Het nieuws van vandaag.

De vraag, door Captain Lidell Hall in het voorjaar geponeerd, of Engeland ooit het offensief zal kunnen nemen, wordt nijpend. Churchill refereerde gisteren naar deze aangelegenheid, zonder de naam van den kapitein te noemen. Het standpunt van Hart wordt in ons „Algemeen Politiek Overzicht" in finesses besproken. In verband hiermede zij evenwel ook verwezen naar een telegram uit een „gezaghebbende bron" te Londen, waarin getwijfeld wordt aan een invasie door Groot Britannië. En bij de discussies, die in het Britse Parlement gehouden werden naar aanleiding van wat Churchill gisteren zeide, onthulde de arbeidersafgevaardigde Wedgewood, dat het hele leger in Engeland onder de rang van kolonel staat te popelen om Duitsland aan te grijpen, maar door de hogeren doodleuk wordt gedwarsboomd.

Zou die scheve verhouding ook elders bestaan? Al wat hier op betrekking heeft, staat bijeen gegroepeerd op de voorpagina.

Op pagina 3 kan men ook weer van de troebelen in Tsjechoslowakije lezen. Het blijft daar spoken. Drie jaar geleden begon de boel daar. Al enkele dagen lang releveert deze rubriek het gebeuren van Tsjechoslowakije drie jaar geleden.

Heden is het 3 jaar geleden, dat nadat Chamberlain, Hitler, Mussolini en Daladier een dag tevoren de buit verdeeld hadden, Polen ontevreden werd en zei, dat van zo'n makkelijk verworven buit, het ook wel een partje wilde hebben. Polen stelde eisen betreffende Silezië en op 1 October 1938 moest Tsjechoslowakije wel toegeven. Van het een komt het ander, en natuurlijk wilde toen Hongarije ook wat. Premier Imrédy hield op 1 October 1938 een rede, die tot gevolg had, dat de volgende dag een nieuwe moot van Tsjechoslowakije werd afgesneden. Werkelijk, de vier heren in München hebben een schitterend vredeswerk verricht!

De kansen aan het Oostelijk front wisselen. DNB boogt op grootse overwinningen: De Finnen zouden bij het Ladoga- en Onega-meer hebben gewonnen, aldus DNB, en ook uit Helsinki kwam een telegram binnen, dat Petrozavodsk door de Finnen veroverd is (strategisch punt, ligt aan de spoorlijn Leningrad-Moermansk). In de Oekraïne zouden de Duitse operaties veel succes hebben, zelfs zou Budenny omsingeld zijn geweest. Dat is dan alles uit 's vijands bron.

Nu wat onze geallieerden melden: De Russen hebben Poltava aan de rivier de Vorskla verlaten. Deze stad ligt 80 mijl ten Westen van Charkov. De Zweedse koning Karel XII werd hier door de Russen verslagen in 1709, bij een van de vorige pogingen van een vermetel vorst om Rusland aan te vallen. De nieuwe Russische stelling ligt nu iets meer ten Oosten, aan de overkant van de Vorskla. De Roemenen verliezen 3000 man per dag, aldus de Sovjet-bron. Bij Kiev is alles ruïne, wat de Duitsers vinden. Bij Leningrad zijn alle toegangswegen weer heroverd en onder de macht der Russen. Lozovsky tenslotte heeft verklaard, dat de Russen niets van vrede met de Nazies willen weten: „Allemaal Duitse leugens om het moreel te verzwakken."

De oorlog kost aan Groot Brittannië £ 11.000.000 per dag (duurste dag uit Wereldoorlog II kwam Groot-Brittannië op £ 7.000.000) blz. 3.

Rudolf Hess is in hongerstaking. Hij is ontevreden (blz. 3).

Een bericht kwam binnen, dat in de loop van het volgend jaar de canonisatie van wijlen Pius X († 1914) kan worden verwacht (blz. 1). Heden vieren de Joden hun hoogste feest: Grote Verzoendag, waarover een artikel op blz. 2.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

„Kan Engeland ooit het offensief nemen?"

Capt. Liddell Hart.

Het is met wisselend succes, dat de geweldige strijd aan het Oostfront gestreden wordt. De strategische en militaire successen der Nazies wisselen af met de kolossale macht, welke de Russen naar het front voeren. Toch wordt in deze tweejarige oorlog steeds meer het positief antwoord in twijfel getrokken of deze oorlog wel ooit door de macht van het wapengeweld zal kunnen gewonnen worden.

Nauw met deze vraag hangt samen: „Kan Engeland ooit het offensief nemen?" Het is Captain Liddell Hart, de vermaarde Engelse militaire expert, die deze vraag reeds heeft gesteld in het begin van dit jaar en...... deze vraag bevestigend beantwoordde. Maar hij blijkt niet uitsluitend op het oog te hebben een offensief in de engere zin: het complex van militaire handelingen, ten doel hebbend om den vijand uit zijn stellingen te verdrijven. Onder offensieven wil hij verstaan zien iedere actie, gericht op het verkrijgen van het initiatief en op het ondermijnen van het verlangen van den vijand om de strijd voort te zetten.

In deze zin is de toepassing van de blokkade een offensieve maatregel in de economische sfeer, ingezet om het moreel van den vijand afbreuk te doen en als zodanig een offensief op psychologisch gebied. In dit licht bezien, heeft de schrijver slechts woorden van afkeuring voor de leiders van Frankrijk en Engeland tijdens de eerste oorlogsmaanden, die steeds de mond vol hadden over de oorlog, die zij gingen winnen zodra zij sterk genoeg zouden zijn, en zodoende niet alleen hun tijdelijke zwakheid erkenden, op die manier de Duitsers bijna smekend om hen vóór te zijn, maar tevens hun eigen psychologisch offensief blokkeerden.

Men is nog steeds geneigd om te denken in termen van in het verleden gevoerde oorlog en het begrip offensief te vereenzelvigen met een woedende frontale aanval. Aan dat wanbegrip heeft het fenomenale succes van de bliksemoorlog opnieuw voedsel gegeven en de verwarring vergroot. Omdat de directe aanval blijkbaar ook de kortste en directe weg is naar de overwinning, wil de instinctieve vechtlust, dat hij ook de enige weg is, onverschillig of de voorwaarden voor het slagen van de aanval aanwezig zijn. Als gevolg daarvan is in tal van gevallen de directe aanval de kortste weg naar een ramp geworden.

Met de ervaringen uit de Fins-Russische oorlog voor ogen, ging Hitler verleden jaar echter eerst tot zijn voorjaars-offensief over toen hij op zijn verengde tegenstanders een meerderheid aan tanks en vliegmateriaal bezat van 4 op 1, hetgeen ruim voldoende was om een rechtstreekse aanval op de Maginot-linie te rechtvaardigen. Maar desondanks lokte hij de Britten en de Fransen zekerheidshalve uit hun stellingen door Nederland en België binnen te vallen. Toen kwam de grote aanval, die hij kon doorzetten, dank zij, zoals Paul Reynaud het qualificeerde, de „ongelooflijke blunders" van de Franse aanvoerders, welke fouten overigens niets verbazingwekkends hadden voor de critici, die tegen het obstinaat vasthouden aan de methodes van de vorige oorlog hadden gewaarschuwd. En alsof het niet erg genoeg was, dat de Geallieerden zich door den vijand hadden laten voorbij streven in de bewapeningswedloop, had men ook de veel minder omvangrijke taak om in de schepping van de juiste middelen van afweer te voorzien, evenzeer op jammerlijke wijze verwaarloosd. De tragedie van Mei was het gevolg.

Door voedsel te geven aan het wanbegrip, dat de aanval het steeds van de verdediging wint, ongeacht de omstandigheden, waaronder hij wordt beproefd, leed Mussolini zijn verbijsterend échec in Albanië. Hoewel zijn leger sterk gemechaniseerd was, was de gesteldheid van het terrein zodanig, dat de Grieken gelegenheid hadden om zijn colonnes in de bergpassen te verstrikken. Ook Graziani misrekende zich en paste een strategie toe, die niet uitgebalanceerd was en hem op een gegeven moment midden in de woestijn deed belanden, zodat de tegenpartij met doorslaand resultaat een contra-offensief kon toepassen door, gelijk bij jiu-jitsu gebruikelijk, de krachtsinspanning van den aanvaller als hefboom te gebruiken om hem te nekken.

In het algemeen dient te worden vastgesteld op grond van de ervaring, dat met uitzondering van de gevallen, alle succesvolle offensieven tot voorwaarde hebben, dat de tegenpartij een foutieve beweging maakt en zich bloot geeft. Daarbij sluit zich aan de overweging, dat het Britse leger kleiner is dan het Duitse en zelfs met een uiterste inspanning van alle krachten niet op gelijke voet daarmede te brengen zou zijn. De Duitsers beschikken waarschijnlijk over 200 tot 250 divisies (ook hogere cijfers worden genoemd), een cijfer, dat voor Engeland onbereikbaar is, te meer daar dit land zijn mankracht nog over andere continenten heeft te verdelen. Daar komt nog bij, dat voor een landingspoging op het continent men de beschikking moet hebben over havens van voldoende capaciteit om het zware materiaal te lossen en de bevoorrading te verzekeren, terwijl men zijn uiterste best heeft

gedaan — en niet zonder resultaat — om die havens stelselmatig onbruikbaar te maken.

Ook op het punt van de mogelijkheid om het Duitse leger door aanvallen uit de lucht te overweldigen, is Hart sceptisch gestemd. Bij Duinkerken waren de Duitsers zowel in de lucht als te land verre superieur, maar hun vlieger ging niet op, zodat er alleszins reden tot twijfel bestaat. Al met al acht hij kansen voor een Britse invasie slechts dan aanwezig, wanneer de beschikking kan worden verkregen over een of ander aanvalswapen, dat een paralyserend effect op den vijand heeft, dan wel de schepping van een legermacht naar een radicaal gewijzigd model.

Toen Liddell Hart in begin van 1941 deze beschouwingen schreef, gaf hij toe, dat dergelijke mogelijkheden zich voor dit jaar nog niet aankondigden. Het vooruitzicht op een militair offensief, aldus Hart, wordt beheerst door de vraag, of de een of andere onverwachte beweging van den vijand de gelegenheid schept voor een plaatselijk contra-offensief. Mogelijke verwachtingen, die hij daarvoor gaf in de Balkan en in Afrika, zijn slechts ten dele een succes geweest. De wedstrijd in het bommen werpen tussen Engeland en Duitsland, aldus Hart, kan ad infinitum worden voortgezet tot een van beide partijen door uitputting moet opgeven. Maar, tenzij de andere voor die tijd een definitief voordeel in de lucht behaalt, zal deze op dat moment evenmin ver van een ineenstorting verwijderd zijn.

Dat lijkt geen aangenaam vooruitzicht, zomin een goede vrede als een spoedig herstel van de geslagen wonden kan Engeland daarvan verwachten. Een eeuwenlange ervaring leert, dat een langdurige uitputtingsoorlog zo wel voor den verliezer als den overwinnaar verwoestend is, en dat alleen een snelle overwinning voordelen brengt.

Op grond van dit alles concludeert Hart dan, dat het enige type van een gerekt offensief, dat voor de geallieerden in aanmerking komt, een psychologisch karakter dient te hebben.

Vandaag Grote Verzoendag.

Bij Joden is hoogste feest de strengste Vastendag.

Biezondere Synagoge-diensten.

„EEN EEUWIGE INZETTING."

„En dit zal voor u tot een eeuwige inzetting zijn: gij zult in de zevende maand, op de tiende der maand, uw zielen verootmoedigen, en geen werk doen, inboorling noch vreemdeling, die in het midden van u als vreemdeling verkeert. Want op die dag zal hij (d.i. de Joodse hogepriester) voor u verzoening doen, om u te reinigen; van al uw zonden zult gij voor het aangezicht des Heren gereinigd worden. Dat zal u een sabbat der rust zijn, opdat gij uw zielen verootmoedigt; het is een eeuwige inzetting", aldus Leviticus 16, vers 29—31.

Zestien millioen Joden vieren heden hun Grote Verzoendag. Geen nazieterreur zal een Jood in zijn geloof kunnen beknotten. Met de vrijheid, die de Nederlandse wet aan allen waarborgt, waardoor het Nederlandse volk zijn erenaam heeft verworven, vieren ook de Curaçaose Joden heden hun hoogste feest. Telkenjare was dit feest in Nederland ook een van de grote momenten in de Joodse samenleving. Ontroerend schoon was de plechtigheid, wanneer in de rijke Portugese synagoge te Amsterdam met de oude luister, die den Portugesen Joden eigen is, in grootse processie veertien heilige wetsrollen naar buiten gedragen werden en de gelovigen zich in deemoed nederbogen om de zoom des Thora-mantels te kussen...... Zullen de Joden, dat trouwe deel van ons Nederlandse volk, dit jaar in onze vaderlandse steden openlijk hun hoogfeest kunnen vieren? In het vrije Nederland kan het wel en op Curaçao hebben gisteravond in de synagoge Mikve Israel reeds de voorbereidende plechtigheden plaats gevonden. Tot aan het moment, dat vanavond de sterren aan Gods hemel beginnen te flonkeren, zullen de ongeveer 800 Joden van Curaçao bidden tot God den Almachtige, en zich verootmoedigen.

Oorsprong en betekenis van de Grote Verzoendag.

De Grote Verzoendag is de dag van verootmoediging, zoals uit de oorsprong blijkt. Men kent het verhaal, dat de Joodse hogepriester bevolen werd met een var en twee bokken naar de Tempel te gaan en het bloed van den var en van een der bokken aan de hoornen des altaars te doen. „En hij (d.i. de hogepriester) zal van dat bloed met zijn vinger zevenmaal sprenkelen, en hij zal dat reinigen en heiligen van de ongerechtigheden der kinderen Israels", aldus de H. Schrift.

Daarna moest de hogepriester zijn handen op den levenden bok leggen, om dien als het ware te beladen met „al de ongerechtigheden der kinderen Israels". „En hij zal die op het hoofd des boks leggen, en zal hem door de hand eens mans, die voorhanden is, naar de woestijn uitlaten."

Toen later de Tempel van Jerusalem verwoest werd en de Joden over Gods aardbodem werden uiteen gejaagd, verviel deze zinrijke en schone ceremonie, die de voorafschaduwing was van het Kruisoffer van den Mensenzoon.

Maar de Joden zetten de naleving der wet voort. De offers van de tempeldienst werden door gebeden vervangen, zoals een Joods kerkgezang het zo teer weet uit te drukken in een smeking aan God: „Mogen onze lippen als varren dienen...", m.a.w. mogen onze gebeden de plaats van de offeranden van varren innemen.

De Grote Verzoendag, Sabbat Sabbattom of Sabbat der Sabbatten, zoals deze dag genoemd wordt, is Israels hoogste feest. Het is in dit verband goed erop te wijzen, dat voor den Christen het feest, waarvan de Grote Verzoendag de voorafschuwding was, Goede Vrijdag — Pasen, ook het hoogste feest is, en in de kerkelijke liturgie eveneens nog altijd „Sabbas Sabbatum" of Sabbat der Sabbatten genoemd wordt, dus met de oorspronkelijke Hebreeuwse naam!

24 uur nuchter blijven.

De Joden vasten op hun hoogste feest. Voor den Jood wil vasten zeggen, dat hij van zonsondergang tot de volgende zonsondergang niet eet, niet drinkt, niet rookt, kortom totaal niets tot zich neemt (dit is ook de oer-christelijke opvatting, die echter met verloop van tijd verzwakt werd; in enkele delen van onze kerk onderhoudt men deze vastenmethode evenwel nog steeds).

Het merkwaardigste is wel, dat deze strenge vastenregel op Israels hoogste feestdag valt. Want de Joden beschouwen de Grote Verzoendag in geen enkel opzicht als een rouw- of treurdag. „Een geschenk van God" noemen ze deze dag, „en is een dag waarop God ons reinigt van onze zonden, niet een feestdag?" Het geestelijk karakter van een godsdienstige feestdag wordt hiermede prachtig beklemtoond. Het gevaar, dat een godsdienstige feestdag zijn karakter ontleent aan de schranspartijen zoals die bij christenen soms plaats vinden, is geëlimineerd. Maar in overeenstemming met het feestelijk karakter is het gebruik om diegenen, die om hun leeftijd van de vastenregel gedispenseerd zijn, op heerlijke gerechten te tracteren (jongens onder de 13 en meisjes onder de 12 zijn gedispenseerd).

Reeds in het begin van Israels volksbestaan werd de 10e Tisjrie, d.i. volgens de Joodse kalender de dag van heden, door God bestemd tot dag van vergiffenis en verzoening. Toen Israel kort na de uittocht uit Egypte en de openbaring op de Sinaï zijn God had verloochend en om het gouden kalf gedanst, dat het nu als zijn redder vereerde en als zijn God aanbad, verbrak Mozes de stenen tafelen, die voor Israel waardeloos waren geworden, aan de voet van de Sinaï. Israel had om zijn ondankbaarheid, trouweloosheid en afval de dood verdiend. Doch Mozes, de trouwe verdediger van zijn volk, besteeg wederom de berg en bad voor het afgedwaalde volk. En God liet genade voor recht geleden. Toen Mozes op de 10e Tisjrie opnieuw van de Sinaï afdaalde, had God vergiffenis geschonken en voor de tweede maal ontving Israel de „tafelen des verbonds" als bewijs van de genade Gods. Die dag nu werd door God bepaald als een dag van vergiffenis en kwijtschelding voor de toekomst, naar het Schriftwoord: „Want op die dag zal Hij verzoening voor u brengen om u te reinigen van al uw zonden."

Gisteravond werd de Grote Verzoendag geopend in de Synagoge Mikve Israel, die geheel en al gevuld was.

Vele vooraanstaande figuren uit de Curaçaose Jodenheid waren aanwezig gedurende de lange dienst, die 2½ uur duurde.

Op de bima stond de Rabbijn in kerkelijk gewaad, de sobere gebedsdoek om de schouders geslagen. Vele aanwezigen hadden ook zulk een gebedsdoek omgeslagen. Ook hadden velen in fijne symboliek de voeten ontschoeid of in eenvoudige niet-leren pantoffels gestoken. Men moest zich indenken in de oude tijd — en welke eredienst kan zich in ouderdom met Israel meten? — toen leer nog een luxe was.

Dienst van gisteravond.

Deze avonddienst heet Kal-Nidre en bestaat uit gebeden om vergiffenis te vragen van God voor beloftebreuk en andere boetedoeningen.

Plechtig klonken de psalmen en gebeden, als alle Joodse liturgie doortinteld van warme devotie in majesteitelijke taal, door het Godshuis. Daartussen door zong het dameskoor o.l.v. den Heer Capriles verschillende wisselzangen. Ook was een jongenskoor aanwezig, die buitengewoon goed zong en zichtbaar de sympathie der aanwezigen oogstte. Ontroerend was het moment, toen de Rabbijn in ons vrije Nederlandse gebiedsdeel luide het gebed aanhief voor de overheid en de namen van de leden van ons Koninklijk Huis, van Harer Majesteits Vicarius den Gouverneur en de overige magistraten door de synagoge klonken.

Plechtig klonk telkens de toon van Israels gebed uit Deuteronomium VI, 4:

„Hoor, Israel, de Heer onze God is een enig God", gevolgd door vers 5: „Zo zult gij den Heer uwen God, liefhebben met uw ganse hart, met uw ganse ziel, en met al uw vermogen" — woorden die ook de Christus later citeerde als het „grote gebod".

Na afloop van de dienst wensten de Joden elkander het „bonscritto" toe, de verbastering van de wens, waarmede men elkaar na het einde van de eerste dienst van Jom Kipoer toewenst in het Boek des Levens te mogen worden ingeschreven.

Dienst van vandaag.

Vanmorgen werd de dienst, die aan één stuk door van half 9 tot na zonsondergang voortduurt, geopend met de Zemiroth, psalmen, gevolgd door de Sjachriet, het ochtendgebed, dat ook weer doortrild is van beeldspraken en symboliek en waarin God om vergiffenis gesmeekt wordt. Om 11 uur was men zover gevorderd, dat de heilige wetsrollen uit de Hichal werden genomen, en in processie door de synagoge werden gedragen. De Hichal is de kast, die aan de Oostzijde van elke synagoge gebouwd is (richting van het Heilige Land) en waarheen men zich wendt in het gebed. De wetsrollen zijn de boeken van Mozes, die zoals in oude tijd op rollen geschreven worden en getooid met mantels, kronen en bellen den Hogepriester verbeelden.

Wat vasten is.

Uit de wetsrollen werden voorgelezen Leviticus 16, de instellingsgeboden van de Grote Verzoendag, vervolgens Numeri 29: 7—11, inhoudende het vastengebod van deze dag. Daarna volgde de majesteitelijke passage uit den profeet Isaias (Jesaja), hoofdstuk 57 : 14 tot het einde van hoofdstuk 58, waarin de zin van het vasten wordt uitgelegd: „Zou het zulk een vasten zijn, dat Ik verkiezen zou, dat de mens zijn ziel een dag kwelle? dat hij zijn hoofd kromme gelijk een bies, en een zak en as onder zich spreide? Zoudt gij dat een vasten heten, en een dag den Here aangenaam?

Is niet dit het vasten, dat Ik verkies: dat gij losmaakt de knopen der goddeloosheid, dat ontdoet de banden des juks...... dat gij den hongerige uw brood mededeelt, en de arme verdrevenen in huis brengt? als gij een naakte ziet, dat gij hem dekt?

Deze plechtigheid van de Schriftlezing uit Wet en Profeten duurt 50 minuten (in de oorspronkelijk misliturgie der R.K. Kerk en thans in enkele ritussen nog, wordt het epistel nog steeds voorafgegaan door deze Joodse lezingen uit Wet en Profeten, want zoals bekend is de r.k. liturgie in haar samenstelling, bouw en systeem frappant in overeenstemming vaak met de Joodse, waarop zij wortel schoot). Na deze Schriftlezing volgt de Moesafplechtigheid, waarbij allen zich naar de Hichal wenden. Hierbij wordt verhaald hoe de Grote Verzoendag in de Tempel gevierd werd; als herinnering aan de verwoesting dezes Tempels volgen terstond weder smekingen. Leden uit de gemeente dragen daarna de haskaboth voor, gebeden voor de zielerust der overledenen. Gelijk bekend bidden ook de Joden, evenals de Katholieken en alle andere Christelijke denominaties met uitzondering van die groepen die uit de reformatie zijn ontstaan, voor de zielerust der overledenen.

Plechtigheden van vanmiddag.

Bij de mincha of middagdienst, die dan volgt, wordt Leviticus 18 voorgelezen, waarin Gods wetten op het gebied der zeden en tegen onnatuurlijke zonden worden gegeven. Daarna leest men den Profeet Jona voor met het diepzinnige verhaal van de boom, die Jona's hoofd beschermde, toen deze zich had nedergezet om Ninive's ondergang te aanschouwen. De volgende dag verdorde de boom, waarop een van de zinvolle disputen verhaald wordt van een man Gods met God zelf, zoals die enkele malen in het Oude Testament voorkomen. God immers erbarmde zich over de stad Ninive, ook al had Jona de ondergang aangekondigd.

Stoten van Ramshoorn duidt einde aan.

Hierna volgt de predicatie van den Weleerwaarden Heer Rabbijn, besloten met de Nengila of het slotgebed. Precies op het moment, dat de eerste ster aan de hemel opflikkert — vandaag om 18.05 uur — blaast de Rabbijn op de ramshoorn, de zg. Sjofar. Het bazuinstoten komt in de Joodse liturgie op de allerhoogste feesten — Grote Verzoendag en Nieuwjaar — voor.

Het bazuingeschal herinnert aan de offerande Isaacs, door zijn vader Abraham reeds aan het altaar gebonden en ten dode bestemd, doch in wiens plaats op het laatste ogenblik de vader op de aanwijzing Gods een ram slacht; aan de openbaring op de Sinaï, toen God temidden van donderslagen en bliksemschichten, waarbij machtige bazuinklanken werden vernomen, de Thora (wet) gaf, wier drager Israel zou worden;

aan de profeten, de mannen Gods, die hun stem verhieven als het Sjofargeluid en wier grootse vermaningen door de joden moeten worden ter harte genomen.

Het sjofar-geluid herinnert tenslotte aan de profetische voorspelling van Israels nationaal herstel en de terugkeer uit de ballingschap: „Te dien dage zal op een grote bazuin worden geblazen. Dan komen zij, die in het land Asjoer verloren zijn en de verdrevenen in het land van Egypte en zij zullen zich nederwerpen op de heilige berg in Jeruzalem" (Jesaja 18 : 3).

Schoon is ook het verhaal of de overlevering van Abrahams offer. De ram, die Isaacs plaats innam, had twee horens. De overlevering zegt, dat de ene hoorn in de tempeldienst werd gebruikt, terwijl de andere verdwenen is. Devoot is het verhaal, dat de Messias, die eenmaal ter wereld komen zal als koning, op deze tweede ramshoorn zijn uitverkoren volk bijeen roepen zal.

De dag is dan teneinde. Het publiek gaat naar buiten om het gebed van de nieuwe maan te zeggen. De Joden zeggen telkens gedurende de eerste dagen, dat de nieuwe maan is gekomen, bepaalde gebeden, zoals die in de boeken van Moses worden voorgeschreven. In de maand Tisjrie wacht men evenwel op de Grote Verzoendag, om zodoende na de dag van verootmoediging en smeekgebed, terstond met een lofzegging weder te kunnen beginnen.

Curaçao.

MUCIUS SCAEVOLA.

Hedenavond wordt in Theater Roxy ofwel (met de wijdse naam) Stadsschouwburg het toneelstuk „Mucius Scaevola" opgevoerd door de toneelgroep van de St. Thomaskring. Zij, die het stuk nog niet gezien hebben, behoeven niet te schrikken van deze vreemde naam. Liever komen zij eens horen wat de toneeldirecteur Leo Stans ervan denkt of Professor Reesink of zijn knecht Frans.

„Mucius Scaevola" werd reeds met daverend succes opgevoerd in de Club San Mateo en in de Club Asiento. Er valt niet aan te twijfelen, dat de wakkere spelers van de St. Thomaskring hedenavond weer groot succes zullen oogsten. Zij garanderen u een meer dan genoegelijke avond en het feit trouwens, dat voor het Algemeen Nederlands Verbond gespeeld wordt, zegt reeds genoeg. Bovendien, wat is een enkele ronde gulden op de eerste dag van de maand? Om 20.30 uur dus, vanavond in Roxy.

OOK HET WATER WORDT DUURDER.

Gouvernementsinstelling dupeert volkshygiëne.

Te beginnen met vandaag wordt het water ook al duurder als gevolg van de waternood. De prijs van wat men verbruikt boven de toegestane hoeveelheid voor het vastrecht (het „meerverbruik" noemt de directeur van de Landswatervoorziening dit met een gruwelijk Duits-aandoend woord) is van vandaag af 1,50 gld. per cubieke meter (d.i. het dubbele van wat men gisteren betaalde). De bedoeling is deze prijsverdubbeling van kracht te laten zijn tot er weer voldoende water is.

De mindere man wordt hierdoor weer eens extra getroffen, de volkshygiëne geschaad en het bewijs geleverd, dat er blijkbaar geen water van elders kan worden aangevoerd, zoals op andere plaatsen natuurlijk wel kan.

Het grote gezin is wel in het bizonder de dupe van deze rare prijsverhoging. Het Gouvernement stelde wel een commissie in om prijsopdrijving tegen te gaan, maar de Landswatervoorziening — een Gouvernementsinstelling — valt daar natuurlijk buiten en daarom kan een 100% verhoging het beste op het gewone volk, waar de meeste grote gezinnen zijn, verhaald worden.

ZO VET IS HET BIJ DE OLIE NOG NIET.

De Isla-mensen zouden het willen!

In het artikel „Wij geven geld" werd gisteren vermeld, dat de Isla een ton per maand opbrengt. Dat is natuurlijk een fout. Ware het zo, dan zouden mensen met een paar honderd gulden salaris enkele duizenden per maand verdienen. De Isla-mensen zouden het wel willen, maar zo hoog zijn de salarissen bij de olie nu niet bepaald, vooral niet nu men op Aruba al 10% opslag heeft gegeven en de uitgaven hier wel stijgen, maar de inkomsten niet. De stand van financiën per 31, Juli 1941, in hetzelfde nummer van het C.N. vermeld, is 357.000.— gld. Per maand brengt de Isla 20.000 gld. op. Al is het dan geen ton, toch een schitterende som. En dat door ongeveer 850 mensen.

WEDLOOP.

De Heer H. A. Dennert, Secretaris van de C. A. B. verzoekt ons opname van de volgende circulaire:

„Hierdoor delen wij mede dat, aangezien een dergelijke wedloop op het programma van de Olympische Spelen te Barranquilla zal voorkomen, wij hebben besloten de eerste selectie voor de 5 km. wedloop te doen plaats hebben op Zondag, 12 October e.k.

Voorts zal deze wedstrijd worden beschouwd als te zijn een voortzetting van de op 20 dezer georganiseerde algemene en C.A.B.-kampioenschapwedstrijden, d.w.z. hierzoor zullen dus ook kampioenschapstitels worden toegekend.

De inschrijvingen zijn wederom gratis en kunnen geschieden tot en met Vrijdag, 10 October e.k. des namiddags om 16 uur bij den secretaris van de C. A.B.; deelname en toekenning titel open voor alle athleten.

De start zal plaats vinden om precies 17.15 uur van het C.B.L.O. terrein op het Rif, eindpunt het Mundo Nobo voetbalveld; de te volgen route zal door middel van pijlen worden aangegeven.

Teneinde het den deelnemers mogelijk te maken om na afloop van de wedstrijd hun kleding, enz. bij de hand te hebben, heeft het Bestuur van de Cur. Voetbalbond welwillend toegestemd op het voetbalveld te laten verzamelen en van de kleedkamers gebruik te laten maken. Wij zullen zorg dragen voor het vervoer van de deelnemers van het Mundo Nobo terrein naar het Rif; dit vervoer zal precies om 17 uur geschieden.

De athleten dienen er dus rekening mede te houden dat zij die niet op Mundo Nobo verzamelen, na afloop van de wedstrijd naar het Rif zullen moeten teruglopen voor het ophalen van hun kleding, enz.:

LEIDENS ONTZET.

In verband met het beëindigen van de M. S. V. bekerwedstrijden zal op Vrijdag 3 October as., in het gebouw van O. & O. op Scharlo een dansavond gegeven worden, uitsluitend voor genodigden.

De beker en prijzen zullen deze avond door het Bestuur van M.S.V. uitgereikt worden. Het is een gelukkige samenloop van omstandigheden, dat deze avond samenvalt met het zo specifiek Nederlandse feest van Leidens ontzet, en dit zal niet anders dan de feestvreugde verhogen. Dat haring en wittebrood overvloedig aanwezig zal zijn is vanzelfsprekend. De muziek zal wederom door de bekende Concordiaband verzorgd worden.

Op Zaterdag 4 October as., zal de 2de feestavond gegeven worden. Uitnodigingen zijn in het Waterfort verkrijgbaar.

Politiek en Oorlog.

ROOSEVELT EN HULL CONFEREERDEN.

Franklin D. Roosevelt en Cordell Hull confereerden een uur en 45 minuten over alle phasen van de internationale toestand en waarschijnlijk vooral over de herziening van de neutraliteitswet. Bij het verlaten van het Witte Huis zeide Hull: „Wij gingen alle verschillende phasen na van de internationale situatie, naar gelang zij quaesties betreffen, waarvan wij dachten, dat daarover van mening moest worden gewisseld" (Washington, (AP) 30.9).

DE VORMING VAN EEN POOLS LEGER IN RUSLAND.

Generaal Anders, Opperbevelhebber van het Poolse leger in Rusland, die naar Moskou kwam, deelde aan de pers mede, dat een Poolse divisie reeds gewapend is, dat een tweede gevormd wordt en dat naar verwachting spoedig nog meer zullen volgen. De vorming van het leger begon nadat de Sovjets een verdrag van onderlinge bijstand tekenden met de Poolse regering in Londen en aan de Poolse gevangenen in Rusland amnestie verleenden. Anders zeide: „Van het begin hebben de Sovjet-autoriteiten alles gedaan om mij te helpen." Hij zeide, dat de mannen kwamen van gevangenissen, gevangenkampen en werkkampen. Zoveel als duizend schrijven en telegraferen elke dag om toelating tot het leger, dat ten Oosten van de Volga in tenten verblijf houdt en zich voorbereidt voor de winter. Anders zeide: „Ik heb 5 oorlogen gezien, doch wist nooit, dat na 2 jaren van zeer grote ontberingen het moreel zo hoog kon zijn." Hij deelde mede, dat de meeste manschappen Poolse Katholieken zijn met een kleiner aantal Joden, Orthodoxen en Protestanten (Moskou, (AP) 30.9).

VAN HET RUSSISCHE KRIJGSTONEEL.

Poltava eerst thans geëvacueerd.

De divisies van het Rode Leger werden samengevoegd aan de Oostelijke oever van de rivier Vorskla om weerstand te bieden aan de Duitse opmars door de Oekraïne voorbij het historische Poltava, waar Peter de Grote de Zweedse invallers versloeg in 1709. Het verlies van Poltava werd toegegeven in het communiqué van de vroege morgen. Versterkingen werden aangevoerd om de veteranen in de strijd te steunen. Maarschalk Semeon Budenny steldé hen op langs de Vorskla een zijrivier van de Dnjepr van 200 mijl lang, teneinde de aanval tegen te houden, die het industriële Donetzbekken bedreigt en de voornaamste stad Charkov op ongeveer 80 mijl ten Noord-Oosten van Poltava. Gemeld werd, dat de Russen zich van Poltava terugtrokken na koppige gevechten. Berichten van de centrale sector legden de nadruk op de tegenaanvallen en de Russen verklaarden, dat verschillende steden op de toegangswegen naar Leningrad werden heroverd. Nog meer Duitse regimenten zouden zijn verslagen.

Alexander Hamadan, de correspondent van Tass, meldde bij zijn terugkeer van Odessa, dat de Roemenen 160.000 man, ongeveer 3000 per dag, verloren bij de aanvallen op de belegerde Zwarte Zeehaven.

Ook werd gezegd, dat 140 Roemeense vliegtuigen werden neergeschoten.

S. A. Lozovsky, Vice-Commissaris van Buitenlandse Zaken ontkende als, „deze nieuwe Italiaans-Duitse leugen", het bericht dat de Russen een deur open houden voor vredesbesprekingen met Duitsland. Hij zeide: „De fascisten trachten in troebel water te vissen. Zij zoeken de steeds groeiende onrust in Duitsland en Italië tegen te gaan, welke wordt veroorzaakt door de enorme verliezen aan het Russische front." De Sovjet-zegsman wees nog op de verschroeide aarde politiek, die de tactieken van het Rode leger in teruggtocht kenmerkten sedert het begin van de oorlog. Hij zeide: „Bij Kiev lieten wij niets achter, dat door de Duitsers zou kunnen worden gebruikt tegen ons."

Hieraan voegde hij toe, dat gevechten op grote schaal om het schiereiland van de Krim werden voortgezet zonder belangrijke veranderingen op het Russische vasteland. (Moskou, (AP) 1.10).

NIEUWE ACTIES VAN DE AS TE VERWACHTEN.

Gayda schreef in de „Giornale d'Italia", dat nieuwe acties van de as spoedig de berichten zullen weerleggen omtrent een verzwakking van het moreel in Italië en Duitsland. Gayda beschuldigde de Angelsaksen ervan deze te hebben uitgevonden. Hij zeide, dat de Britten de indruk trachten te wekken, dat Italië vrede wilde vragen wegens de moeilijke toestanden (Rome, (AP) 30.9).

DE AANVAL OP STETTIN EN HAMBURG.

Het Ministerie van Luchtvaart zeide, dat honderden vliegtuigen Stettin aanvielen, de stad van waar de voorraden worden verzonden naar de Duitse strijdkrachten in Rusland. Grote branden werden veroorzaakt rond de dokken, het spoorweg station en elders in de stad. Onder de door de maan verlichte hemel verschenen de eerste bommenwerpers boven Stettin om 22 uur en het was niet eerder dan 5 uren later, dat de laatsten naar huis terugkeerden.

De waterwegen van de haven werden duidelijk waargenomen en met lichtkogels en het maanlicht werden de dokken en het spoorwegstation spoedig gevonden. Branden waren het meest duidelijke resultaat van de bombardementen. Hier en daar scheen er olie te branden en wolken van rook gingen boven de haven liggen.

Het Ministerie zeide, dat Hamburg aan een geducht bombardement werd onderworpen. Een belangrijk aantal van de meest machtige bommen werd geworpen en elke keer als een van de zware bommen ontplofte, vloog een stuk van de kade recht de lucht in. Een piloot rapporteerde, dat hij vele bommen van een ander vliegtuig kon zien vallen op de Blohm & Voss werken, die een flinke portie schenen te krijgen (Londen, (AP) 30.9).

BRITSE LUCHTMACHT ACTIEF.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Vliegtuigen van het gevechtscommando voerden heden offensieve operaties uit over het Kanaal en de Noordelijke kusten van Frankrijk. Gedurende deze operaties werden twee gewapende koopvaardijschepen nabij Cherbourg aangevallen. Een werd beschadigd en in brand gezet. Beaufortvliegtuigen van het kustcommando troffen op verkenningsvluchten nabij de kust van Noorwegen een schip van gemiddelde grootte met een torpedo. Een van onze gevechtsvliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 30.9).

DE AANVAL OP HET BRITSE CONVOOI IN DE MIDDELLANDSE ZEE.

De Britse Admiraliteit deelde mede, dat het 33.000 ton grote slagschip „Nelson" getroffen werd door een luchttorpedo bij de Italiaanse aanval van Zaterdag op een groot convooi in de Middellandse Zee, doch dat de snelheid slechts een weinig verminderde en er geen ongevallen te betreuren waren. Verklaard werd, dat 13 Italiaanse vliegtuigen werden neergeschoten bij de aanval. 6 Daarvan werden vernield door het kanonvuur van de vloot. Hieraan werd toegevoegd, dat behalve de lichte schade aan de „Nelson" de Britten slechts een enkel koopvaardijschip verloren (Londen, (AP) 30.9).

Hier volgt het verslag van het gevecht tegen de Italiaanse vliegtuigen van den specialen Britsen correspondent, die zich aan boord bevond van het vliegtuigmoederschip „Ark Royal":

„Het is niet goed te geloven, dat alles gebeurde in 60 korte minuten. Een plotseling ver verwijderd gedonder van kanonnen was het eerste teken van het naderende gevecht. Ver weg aan bakboordzijde konden wij het opvlammen zien van de kruisers en torpedojagers. De gehele lengte van een onzer slagschepen scheen in gloed te staan, terwijl zijn geweldige afweergeschut in werking was.

De hele morgen stoomde het belangrijke convooi van grote koopvaardijschepen met voorraden ammunitie en troepen en zijn machtige escorte van slagschepen, kruisers en torpedojagers door verblindende regenvlagen en onder zware wolken. In zulk weer konden de achtervolgende vliegtuigen slechts een haastige blik werpen op het mijlenlange convooi van schepen, alvorens de gevechtsvliegtuigen hen achterna ronkten. De lucht helderde op en wij baadden in het heldere zonlicht. Terwijl de kanonnen van de escorterende oorlogsschepen in de verte het vuur openden, riep een offcier op de uitkijk: „Daar zijn 5 torpedo-bommenwerpers". Een viel een torpedojager aan en werd in stukken geslagen. Gevechtsvliegtuigen van de „Ark Royal" vielen den vijand aan en niet een bommenwerper raakte door de lijn van oorlogsschepen om de koopvaardijschepen aan te kunnen vallen. Toen was het een wijle kalm. Vervolgens ontwikkelde zich met verbijsterende snelheid een tweede aanval. Ditmaal aan stuurboordzijde.

4 Van 5 donkere vormen schoten laag over het water in onze richting door een moordend spervuur. Voor het vliegtuigmoederschip waggelde een tweemotorig vliegtuig en poogde zich wanhopig op te heffen, doch dook in zee in een vale gloed van vlammen. Wij voelden, dat daar geen overlevenden konden zijn.

De rook van onze kanonnen trok op en wij zagen een vliegtuig hellend glijden naar de „Nelson". De torpedo plofte in zee. Het vliegtuig keerden en een kolom water schoot op bij de boeg van het slagschip.

Het vliegtuig werd haast ogenblikkelijk getroffen door het vuur van andere schepen en stortte in zee. De volgende phase van de aanval werd geopend, toen wij 5 torpedo-bommenwerpers slechts op een hoogte van 100 voet boven het water zagen snellen langs een koers, die parallel liep aan die van de schepen. De gevechtsvliegtuigen ronkten in de aanval en de vliegtuigen verdwenen. 10 Minuten later werd het gedonder van het gevecht weer gehoord.

Wij zagen een vliegtuig aan stuurboord op 300 meter van ons af. Wij konden niet zien of het nog steeds de torpedo droeg, doch het zwenkte alsof het zou aanvallen. Indien dat de bedoeling was van den piloot, ontmoette hij het lot, dat in zijn vreselijke snelheid de vermetelheid van de aanval evenaarde. Onze pompoms joegen een stroom van 2-ponders naar buiten. Er was een plotselinge onploffing middenin aan de overkant van de fuselage en de achterhelft van het vliegtuig knapte geheel af en smakte in zee.

Het overige deel van het vliegtuig sloeg een seconde later neer in een wolk van stofregen. Een zwarte vlek merkte het graf van de bemanning van 5. Dan eindigde de aanval" (Londen, (AP) 30.9).

NIEUWE VERSTERKINGEN ARRIVEREN IN SINGAPORE.

Een groot aantal Britse troepen arriveerde heden rechtstreeks van het Verenigde Koninkrijk. Het grootste deel bestaat uit Raf-eenheden. Anderen zijn artilleristen en seiners. (Singapore, (AP) 30.9).

3 VOORAANSTAANDE TSJECHEN GEARRESTEERD.

Het radiostation van Praag deelde mede, dat 3 vooraanstaande Tsjechen gearresteerd zijn. Deze zijn M. Krejci, plaatsvervangend Premier en Minister van Justitie, Generaal Jezek, Minister van Binnenlandse Zaken en Dr. J. Havelka, vroeger Minister van Verkeer, die enkele maanden geleden uit de Regering ontslagen werd. (Londen, (AP) 30.9).

PRESIDENT BENES VOORSPELT

Eduard Benes, President van de provisionele Tsjechische Regering, voorspelde bij een lunch, welke aan Tsjechische leiders werd aangeboden, dat een nieuwe golf van terreur zal volgen op het zenden van Heydrich, Himmlers meest bloedigen luitenant, naar Praag (Londen, (AP).

HESS IN HONGERSTAKING.

Wil hij terug?

Rudolf Hess, de vroegere vertegenwoordiger van Hitler, die een sensationele vlucht ondernam naar Engeland in April jl. zou naar vermeld wordt, tweemaal een hongerstaking zijn begonnen in zijn gevangenoord, omdat hij behandeld wordt als oorlogsgevangene en niet als „specialen afgezant".

Het avondblad „Star" deelde mede, dat Hess werd vastgehouden op korte afstand van Londen. Hij beweert, dat hem als gezant moet worden toegestaan ogenblikkelijk naar Duitsland terug te keren. Het nieuwsblad gaf te kennen, dat Hess comfortabel woont.

Regeringsautoriteiten, die erg zwijgzaam zijn geweest betreffende Hess sedert zijn opzienbarende landing 5 maanden geleden, weigerden commentaar te leveren op het verhaal van de „Star". Het enige, dat de Regering bekend maakte, is, dat Hess wordt behandeld als officier en dat hij alle voorrechten geniet overeenkomstig het verdrag van Genève betreffende de behandeling van oorlogsgevangenen (Londen, (AP) 30.9).

HAMBURG EN STETTIN OPNIEUW AANGEVALLEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat voor de tweede achtereenvolgende nacht bommenwerpers van de Royal Airforce objecten te Hamburg en Stettin aanvielen. De dokken te Cherbourg werden ook aangevallen. De operaties van de afgelopen nacht boven Duitsland waren op betrekkelijk goede gemiddelde schaal. De Duitse beweringen, dat Berlijn een der objecten van de Raf was, bracht het commentaar van gezaghebbende zijde: „Het is mogelijk, dat men een luchtalarm had, doch geen bommen werden geworpen" (Londen, (AP) 1.10).

JAPANSE PARACHUTISTEN.

Een Chinese militaire autoriteit verklaarde, dat gisteren een klein detachement van het Japanse leger met parachuten landde bij Chuchow, een belangrijk spoorwegcentrum op 30 mijl ten Zuiden van het bitter omstreden Changsha, doch allen zouden zijn gedood of verdreven.

Van Chinese zijde hield men vol, dat men nog steeds in het bezit was van Changsha, niettegenstaande reeds 4 dagen lang de Japanners beweren, dat de provinciale hoofdstad gevallen is. Gezegd werd, dat omtrent het lot van de stad binnen de volgende dagen zou kunnen worden beslist. De Chinezen zeiden, dat het merendeel van de Japanse strijdkrachten, die vechten in het Noorden van de Hunanprovincie, zich samenhoopten ten Noord-Oosten van Changsha tussen de hoofdstad en de Milo-rivier.

Het mooie weer was gunstig voor de Japanse luchtoperaties sedert de slag een aanvang nam op 17 September, terwijl slecht weer de situatie voor de Chinezen zou kunnen redden. (Chungking, (AP) 30.9).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Officieel wordt uit Helsinki medegedeeld, dat de Finnen Petrozavodsk veroverd hebben, de hoofdstad van Oost-Karelië aan het Onegameer en aan de spoorlijn van Leningrad naar Murmansk.

Berlijn meldt, dat in de nacht de Luftwaffe Newcastle, Ramsgate, Aberdeen, Hull en Britse vliegvelden aanvielen. Londen meldt, dat de vijandelijke activiteit boven het land niet op grote schaal was, doch dat scherpe aanvallen werden ondernomen op de Noordoostelijke kustdistricten.

Van gezaghebbende Londense zijde wordt gemeld, dat de Duitse aanval op de Krim een punt bereikt heeft op ongeveer 7 mijl ten Zuiden van Perekop.

De landengte is ongeveer 12 mijl lang. Bizonderheden van de aanval ontbreken. Het Duitse Hoofdcommando meldt, dat de offensieve operaties ten Oosten van de Dnjepr met succes voortgang hebben.

De „Popolo di Roma" zegt, dat de Italianen gereed zijn voor een nieuw groot Brits offensief in Noord-Afrika, dat verwacht wordt. Londen meldt, dat er grotere activiteit heerst in Noord-Afrika van vliegtuigen, artillerie en patrouilles. In Abessinië heeft de bezetting van Debarech voortgang. Debarech ligt op 50 mijl ten Noorden van Gondar.

Generaal Wavell vertrok uit Teheran per vliegtuig. Bestemming is onbekend. De Generaal heeft echter zijn Hoofdkwartier in Simla.

Sir Kingsley Wood deelde aan het Lagerhuis mede, dat de Britse oorlogsuitgaven per dag thans 11 millioen pond sterling bedragen. In de vorige wereldoorlog was de grootste uitgave per dag 7 millioen pond. Tegelijkertijd vroeg hij om nog een milliard pond sterling voor oorlogsdoeleinden.

Het Japanse militaire hoofdkwartier in de Hunanprovincie deelt mede, dat de Japanse strijdkrachten zich morgen uit Changsha zullen terugtrekken, aangezien het doel van de campagne bereikt is. De Chinezen gaven echter tot nu toe de bezetting van de stad door de Japanners niet toe.

Een overzicht van het Russische blad „Rode Ster" deelt mede, dat de Duitsers in de 10 weken, dat zij Leningrad belegeren, bij de stad reeds meer dan 100.000 man verloren hebben. 7 Duitse divisies werden verslagen of leden zware verliezen. Het verlies der Duitsers aan materiaal omvat 846 vliegtuigen, 400 tanks, 300 mijnenwerpers, 700 machinegeweren, 117 pantser-wagens en 200 veldkanonnen.

BONAIRE.

Het Kruis van Noord Saliña.

Mensen en cabrieten ter beevaart.

Op het eerste horen is het wel een ietwat vreemde combinatie, een kruisverering en Octobermaand. Maar als men zich het devotie-leven van de eenvoudige Bonairianen een beetje weet in te denken, dan is het even gewoon als zo vele andere devotie-combinaties, die ons als niet erg bij elkander passend voorkomen.

Het kruis van Noord di Saliña is een devotie uitsluitend en alleen voor de bewoners van Noord di Saliña. Nooit is het in het hoofd van een anderen Bonairiaan opgekomen ook dat kruis te gaan vereren, en wel om de eenvoudige reden, dat anderen niet eens weten, dat het bestaat. Het is een van de vele dingen, die de geheel eigen aard van „Noord" — zo heet het kortweg — uitmaken. Zoals de naam aanduidt, leeft deze groep van bevolking ten Noorden van een zoutpan, gelegen bij Playa Lechi, nu geheel verlaten. Men leeft op een hoogte, die afgescheiden is van de andere bewoonde centra. De bewoners van Noord di Saliña zijn dan ook een apart slag volk. Bij hen vindt men de kenmerken der oudste bewoners van het eiland het sterkst terug. Hun gezichten, hun spraak, hun karakter zijn onderscheiden. Hier vervaardigt men nog het meest de wiri, de clabia en de maraca, „muziek"-instrumenten, die nog stammen uit de tijd, dat er Indianen huisden op Cunucu Bieuw, het oudste gedeelte van Noord di Saliña.

Toch zou men de mogelijkheid niet vermoed hebben, dat zij een eigen heiligdom rijk zijn, dat volkomen onbekend is aan de overige bewoners van het eiland, zelfs aan de meest nabijwonenden, zoals die van Mentor, Den Statie of Antriol p'abao. Op Noord zelf kent iedereen het kruis, hún piedra Cruz. Daarbuiten weet niemand er van af.

God zelf schreef in de rotsen.

Midden op de heuvel gekomen, slaat men links af, gaat tussen de vriendelijke strodak-huisjes door, en volgt een hobbelig rotspaadje, dat afdaalt in zuidelijke richting. Na een minuut of vijf vindt ge aan uw rechterhand een grote krans van stenen. Dat is het heiligdom. De rotsige bodem is in geheel deze buurt bezaaid met kris en kras door elkaar liggende gleufjes, door een of andere geologische oorzaak gevormd. Op de bewuste plaats lopen twee van deze gleuven juist loodrecht over elkaar. De godsdienstzin, die dezen mensen in het bloed zit, heeft dit kruis — wanneer, dat heugt zich niemand meer — ontdekt, en de plaats als een heilig oord beschouwd. Ook de oudste bewoners van Noord hebben het kruis van kindsbeen af gekend, en van hun ouders geleerd het te vereren.

Behalve het kruis zijn er nog andere dingen, die deze plaats heiligen. In een ander gleufje met een kuiltje erbij ziet men een scapulier. Bovendien vindt ge er de naam van God geschreven. Dit laatste was bijna in vergetelheid geraakt. Maar toen het kruis kort geleden eens ter sprake kwam op Noord, vertelde een oud vrouwtje ook van Gods naam, die men er vroeger vereerde. Zij heeft toen zo goed en zo kwaad als het ging aangeduid, waar men het zoeken moest, men is gaan kijken, en waarlijk, de gleufjes vlak bij het kruis vormen — voor een vreemdeling tamelijk onduidelijk, voor de bewoners van Noord dit Saliña zeer duidelijk — de letters D I O S. Al deze drie heiligheden zijn door de hand van Onzen Lieven Heer zelf in de rotsen getekend en worden door de bewoners van Noord in hoge mate gerespecteerd.

Hoe de kinderen versieren, zingen en bidden.

Door het jaar is er weinig opvallends te zien, maar van de eerste dag der Octobermaand af wordt de heilige plaats dagelijks versierd met steeds variërende middelen. Waarom nu juist in de Octobermaand, dat weet geen mens; het is altijd zo geweest en zal altijd zo blijven. De krans van stenen wordt hoger opgebouwd, en zo nu en dan ook weer eens veranderd. Men plaatst potjes met verse bloemen dicht bij het kruis; hier en daar steekt men wat vers groen of papieren bloemen tussen de opgestapelde stenen. De takken van een boom, die het kruis gedeeltelijk overhuiven, krijgen bloempjes en blaadjes omgebonden. Ieder die wil, versiert, en versiert zoals hij wil. Alles is goed. Niemand is hier leider, er bestaan geen wetten of voorschriften. Als het kruis maar versierd wordt. Iedere dag is er iets anders te zien. Nu eens brengt de een er een porseleinen beeldje van de H. Maagd of den H. Antonius mee, en zet het er voor een paar dagen bij, dan weer heeft de ander een kruis meegebracht van twee op elkander gespijkerde kistenplankjes en hangt het aan de boom, een derde vindt een steen waar ook twee gleufjes dwars over elkander lopen, en plaatst die er bij. Een steeds variërende versiering. Kinderen, die op weg naar school het kruis passeren, nemen bloemen en zoet water mee, en als ze in de namiddag van school terugkeren, blijven ze er een ogenblik bidden en liedjes zingen. En nu weer niet precies rozenkransliedjes, of gezangen, die op het kruis betrekking hebben, maar liedjes, die men het beste kent, zoals „Biba Hesus" of „O Curazon Sagrado". Vrijheid, blijheid!

Een ding is jammer: het heiligdom ligt daar midden in de wildernis zonder enige bescherming. Zodra de Octobermaand aanvangt, verzamelen zich daar in de buurt ook nog andere belanghebbenden, met name de cabrieten. Als dan de kinderen weg zijn, gaan ook zij ter beevaart, en vreten met een meedogenloze verachting van wat piëteit plantte, alles op, wat bloem is of er op lijkt. Er wordt aan gewerkt verlof te verkrijgen het devotieoord met een hekje te omgeven.

ZO KOMEN DE NAZIES ER AF IN ENGELAND.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Bami.

Morgen: Biefstuk, geb. aard., snijbonen.

Agenda:

Woensdag, 1 October 19.30 uur:
Competitie biljarten Hoofdklasse.
Donderdag, 2 October 19.30 uur:
Competitie biljarten „C" klasse.
Vrijdag, 3 October 19.30 uur:
Competitie biljarten „A" klasse.
Dinsdag, 7 October 19.30 uur:
Competitie biljarten „B" klasse.
Dinsdag, 7 October 20.00 uur:
Repetitie „Ido"-orkest.

WACHTDIENSTEN.

Woensdag, 1 October 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. de Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 1.

DAMES GYMNASTIEK.

De Vrijdagavond gymnastieklessen gaan niet door, doch worden gegeven Donderdagavond as. van 20.00 tot 21.00 uur.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Rolschaatsenbaan.

De nieuwe rolschaatsenbaan in het park te Rio Canario is nu in een dergelijk stadium, dat deze Vrijdag in gebruik genomen kan worden.

De Sportclub heeft gemeend voor deze gelegenheid enige prijsjes beschikbaar te moeten stellen, zowel voor onze junioren als voor de ouderen.

De baan zal om 16.45 uur precies geopend worden en eenieder, die meent in staat te zijn op rolschaatsen te staan, wordt hierbij uitgenodigd.

Dit is een pracht gelegenheid om uw kennis, vriend of chef uit te dagen op de cementen baan.

Teneinde dorstige kelen te laven, zal gezorgd worden voor een bar met de nodige koele dranken. Geheel Emmastad met bijbehorende gemeenten wordt verwacht.

CURACAO

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: J. R. Arends, Eerst Aanwezend Gouvernements-Geneeskundige op Aruba, 3 weken vrijstelling van dienst; R. M. Robles, Gouvernements-Geneeskundige in het 2e district op Curaçao, 3 weken vrijstelling van dienst; Mevr. A. A. Geldens-Ecker, commies ter Administratie van Financiën, 14 dagen vrijstelling van dienst; O. R. A. Beaujon, adjunct-commies ter Gouvernements-Secretarie, 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken diensttijd van meer dan zes jaren; Ds. G. E. Alers, predikant der Protestantse Kerk op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst; A. L. Rozentelg, brievenbesteller alhier, 4 weken vrijstelling van dienst. W. G. Cannegieter, veldwachter op St. Maarten N.G., 5 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst van meer dan zes jaren met vergunning dit verlof geheel of gedeeltelijk op de Brits West Indische Eilanden door te brengen; J. Th. Remmé, Agent van Politie 1ste klasse alhier, 14 dagen vrijstelling van dienst, ingang 18 December 1941; J. Adriaan, opzichter bij het Departement van Openbare Werken op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst, ingang 6 October 1941; V. T. Wild, kommies der belastingen 2e klasse op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst, ingang 15 October 1941.

Benoeming: J. E. Loe Sack Sioe, tot tijdelijk gouvernements-geneeskundige in Curaçao en werkzaam gesteld op Saba; W. Kiel, tot tijd. controleur bij de dienst voor Sociale Zaken in Curaçao.

Waarneming: H. J. Emanuels, geneeskundige, is belast met de geneeskundige practijk in het tweede district van Curaçao in de havendienst in de Caracasbaai; W. H. de la Fuente, arts op Aruba is belast met de werkzaamheden van den heer J. R. Arends op dagen, waarop hij in verband met het bijwonen van de vergaderingen van de Staten van Curaçao, afwezig mocht zijn.

Overplaatsing: R. M. Robles, Gouvernements-Geneeskundige in het tweede district van Curaçao naar Oranjestad op Aruba; H. C. Tjon Sie Fat, tijd. Gouvernements-Geneeskundige op Saba naar St. Maarten; H. Spitzer, Gouvernements-geneeskundige op St. Maarten naar het tweede district van Curaçao; C. M. Vlaun, tijd. schrijver ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten van Accijnzen naar het Postkantoor alhier; E. Monte, tijd. schrijver op het postkantoor alhier naar het kantoor van den Onvanger der Invoerrechten en Accijnzen.

Eervol ontslagen: Mej. J. J. Parisius, tijd. schrijfster op het Departement van Openbare Werken, op haar verzoek; Mej. C. C. de Haseth, tijdelijk tewerk gesteld ten Parkette van den Procureur-generaal, op haar verzoek.

Werkzaamstelling: Mej. B. C. de Haseth, ter Griffie van de Staten van Curaçao.

De Gouverneur heeft bepaald, dat:

1o. de weg ten Westen van het voormalige gele-koorts-gebouw, lopende van de Kraijenhoffstraat in Zuidelijke richting tot aan de Leeuwenhoekstraat en daarop uitkomende ten Westen van het laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst, de naam **„Camperstraat"**

2o. de weg, lopende van de Kraijenhoffstraat in Zuidelijke richting tot aan de Leeuwenhoekstraat en liggende in het verlengde van de Jan Erasmusstraat, eveneens de naam **„Jan Erasmusstraat"**

3o. de weg, lopende van de Kraijenhoffstraat in Zuidelijke richting tot aan de Leeuwenhoekstraat, evenwijdig aan en ongeveer 60 meter ten Westen van de Jan Erasmusstraat, de naam **„Dondersstraat"**.

4o. de weg, lopende van de Stuyvesantstraat in Oostelijke richting tot aan de Camperstraat, de naam **„Bordetstraat"** zal dragen.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeyer.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN
Van Zondag 28 Sept. 141.

Transvaal 1 — K.S.L.I. 1	3—3.
Jong Holland 2 — D.T.S.	4—0.
Jong Curaçao 3 — Scherpenheuvel 3	Niet doorgegaan, Jong Curaçao 3 niet opgekomen.

COMPETITIE STAND 1941.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
* Transvaal 1	6	4	2	0	18	13	10	1.66
** Volharding 1	7	4	2	1	21	14	10	1.43
Jong Holland 1	7	4	2	1	19	11	10	1.43
* S.U.B.T. 1	7	4	2	1	22	10	10	1.43
K.S.L.I. 1	6	2	2	2	15	11	6	1.00
Scherpenheuvel 1	5	1	0	4	4	16	2	0.40
** Hercules 1	5	1	0	4	7	14	2	0.40
Jong Curaçao 1	7	0	0	7	4	23	0	0.00

* S.U.B.T. 1 — Transvaal 1 nog 20 minuten te spelen.
** Volharding 1 — Hercules 1 nog 13 minuten te spelen.

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Scherpenheuvel 2	9	9	0	0	50	9	18	2.—
R.C.C.	4	3	0	1	25	12	6	1.50
Hercules 2	5	2	1	2	10	7	5	1.00
Jong Holland 2	5	2	1	2	10	6	5	1.00
K.S.L.I. 2	3	1	0	2	5	9	2	0.66
Volharding 2	3	1	0	2	5	14	2	0.66
Jong Curaçao 2	5	1	1	3	8	18	3	0.60
D.T.S.	5	1	0	4	6	18	2	0.40
Arensal	5	1	0	4	5	24	2	0.40
S.U.B.T. 2	4	1	1	2	5	12	1	0.25

C-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Scherpenheuvel 3	3	3	0	0	19	3	6	2.—
S.U.B.T. 3	2	1	1	0	7	1	3	1.50
Jong Curaçao 3	3	1	0	2	6	14	2	0.66
Hercules 3	2	0	0	2	2	16	0	0.00

Juniores	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Jong Holland	5	4	0	1	12	5	8	1.60
Scherpenheuvel	5	2	2	1	11	7	6	1.20
Jong Curaçao	5	2	1	2	10	5	5	1.—
Hercules	5	1	1	3	10	5	3	0.60
S.U.B.T.	6	1	1	4	15	3	3	0.50

De vereniging „Jong Curaçao" is een boete opgelegd van *f* 5.— overeenkomstig art. 4 sub. 6 a, b en c. R.C.W.

HET BESTUUR.

Landswatervoorzieningsdienst.

Hierbij wordt aan de aangeslotenen op de Waterleiding op CURACAO en ARUBA bekend gemaakt, dat als noodmaatregel ter beperking van het leidingsweterverbruik, tengevolge van een te kort aan drinkwater, de prijs van het meerverbruik boven de toegestane hoeveelheid voor het vastrecht, met ingang van 1 October d.j., tijdelijk gesteld wordt van f. 0.75 per M3 op f. 1.50 per M3.

Deze wijziging van artikel 7 van de Voorwaarden voor AANSLUITING EN WATERLEIDING van de L. W. V. zal zodra het waterleidingbedrijf over genoegzaam water voor de distributie beschikt, worden ingetrokken.

DE DIRECTEUR.

Curaçao, 29 September 1941. (947

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

17).

— Ja, en dan?, vraagt Chieri droog.

— Ja, dan moeten we op een arrestatie wachten.

Dr. Bagnante spreekt kalm, bijna onpersoonlijk. Zijn diepe, rustige stem ontneemt aan zijn woorden iedere dubbelzinnigheid, maar maakt ze daardoor des te betekenisvoller.

— En wie zal dat zijn, signor Chieri?

Dr. Dago kan niet laten den ouderen heer in het vaarwater te zitten.

— Een flink en krachtig gebouwd man, zoiets als u, dokter.

In ademloze spanning volgt men aan de andere tafeltjes het beginnende, sinistere duel tussen deze twee tegenstanders. Dr. Dago heeft even de wenkbrauwen gefronst.

— Ik geef toe, Signor Chieri, dat uw woorden indruk op mij maken. Hadden we een normale politie, zoals andere landen, dan zou ik mij veilig voelen in mijn onschuld, maar hier weet je nooit wat ze doen. U hebt het lijk gezien, vertelt u eens, hoe de kamer van Roth en uitzag.

De heer Chieri schilt bedachtzaam een peer, denkt even na en begint dan nuchter en nauwkeurig te vertellen. Men luistert zwijgend naar hem. Velen horen nu voor het eerst de biezonderheden van de misdaad, die tot nu toe slechts aan drie der huurders, aan de politie en aan den dader bekend waren.

— Hoe lang was de man dood toen men hem vond?

Anne Oldman is een ijverige lezeres van detective-verhalen en weet, dat dit de eerste en voornaamste vraag is, die bij een moord opduikt. Chieri steekt eerst een stuk peer in zijn mond, en antwoordt daarna:

— Ja, dat weet ik natuurlijk niet zeker, maar ik zou zeggen, dat hij zo tussen twaalf en een uur vermoord is.

— Wordt er eigenlijk iets uit zijn kamer vermist? wil mádame Beauchamp weten.

Chieri glimlacht.

— De vragen strelen mijn ijdelheid, maar ik ben helaas geen vriend van den hoofdcommissaris en kan het dus werkelijk niet precies weten. Ik hoop echter van niet, anders komen Paolo en ik in een lastig parket.

— Waarom?

De vraag komt uit verschillende monden.

— Omdat, nadat Hansen zijn kamer verlaten had eerst ik en daarna Paolo een ogenblik alleen waren.

— Hallo, maar dan staan ook de dader en Hansen onder verdenking.

— Zeker, maar als Hansen iets uit Roths kamer had willen halen, had hij daartoe al honderden malen de gelegenheid gehad en hoefde hij niet op een moord te wachten. En de dader? Nou ja, natuurlijk, maar die sloot ik buiten mijn beschouwing.

Apropos, dat sigaar halen bij een pas ontdekt lijk, dat komt me allemachtig verdacht voor, Signor Chieri, heropent Dago de aanval.

— Verdacht? Welnee, dokter. Het eerst waarnaar een fanatiek roker verlangt in een ogenblik van emotie is zijn sigaret, sigaar op pijp. Eigenaardig, dat u als dokter dat niet weet.

En na deze laatste hatelijke zin is Dr. Dago voorlopig verslagen.

— Is het eigenlijk zeker, dat iemand uit het pension het gedaan heeft?, vraagt Stella Simonul en doet plotseling alle gezichten vertrekken. Ieder voor zich heeft deze vraag al lang opgeworpen, maar nog niemand heeft er over durven spreken en ze zo duidelijk durven formuleren.

— Zeker? Cara signorina, nog niemand heeft die zekerheid uitgesproken. Volgens mij is alleen zeker, dat de moord gepleegd is door iemand, die met de inrichting der kamers, de gewoonten der huurders en de bouw van het huis zeer goed op de hoogte was en den Kroaat buitendien goed kende.

— Waarom?

— O sancta simplicitas, omdat Ernesto Roth in zijn pyama in bed lag met een kalme en rustige uitdrukking op zijn gezicht. Je blijft niet rustig liggen als er midden in de nacht een vreemde je kamer binnenkomt. Verder wist de dader van de verbindingsdeur tussen kamer 8 en kamer 10......

— Waarom? Hoe weet men dat?

Deze vraag komt van de Amerikaanse.

— Omdat we vanochtend de deur naar de gang van binnen gesloten hebben. De dader moest dus weten, dat Hansen uit was en laat zou thuis komen. Als Hansen het ten minste niet zelf is.

— Het zou mijn eerste moord zijn, maar zelfs hier kan ik mij niet op beroemen.

De Nederlander is volmaakt kalm.

— Maar heeft dan niemand horen lopen, deuren horen dichtgaan of zoiets? Deze matglazen panelen maken immers zo een hels lawaai.

— Nee, mevrouw Beauchamp, voor zover ik beoordelen kan is er niets biezonders ontdekt in deze richting. Ik was ander degene, die het best gelegenheid had iets op te merken en ik heb niets biezonders gehoord. Overigens schijnt u zich met het probleem der lawaai makende deuren bezig gehouden te hebben.

De kleine Paolo Faloso, ondanks de plotseling opgedoken vraag, of er niets uit de kamer van Roth verdwenen is, is volkomen op zijn gemak en volgt het gesprek met spanning. Hij geniet, want zijn scherpe Zuid-Italiaanse geest merkt duidelijk, hoe de bedaarde en bijna ijzige zinnen van Chieri voor velen bedekte steken van bedreigingen bevatten. Nu vraagt hij:

— Wat mij verwondert, is, dat de politie nog niemand gearresteerd heeft, ze zijn er anders immers zo vlug bij?

Chieri kijkt op zijn horloge, staat op, steekt voor de zoveelste maal een afgesabbeld stuk sigaar aan en antwoordt rustig:

— Zeer eenvoudig, één van ons, zoals we hier aan onze tafels zitten is Zaterdagavond naar kamer 10 gegaan met een dolk bij zich, één van ons heeft den Kroaat vermoord.

Wordt vervolgd.